

Інститут політико-правових та релігійних досліджень у 35 річницю Незалежності України оголосив лауреатів Всеукраїнської літературно-мистецької премії «Київська книга року»-2026.

Захід проведено Інститутом політико-правових та релігійних досліджень за підтримки Міністерства молоді та спорту України, Міністерства освіти і науки України, Європейської культурної асамблеї, Національної спілки письменників України, Національної академії педагогічних наук України, Національної академії мистецтв України, Київської міської державної адміністрації.

Всеукраїнська літературно-мистецька премія «Київська книга року» заснована за ініціативи Герасименка Олександра Олександровича, Президента Інституту політико-правових та релігійних досліджень.

Метою Премії є підтримка творчих діячів, відзначення авторів, видавництв, представників творчої спільноти, які зробили значний внесок у популяризацію української книжки, популяризація творчості, утвердження високих мистецьких стандартів у національному письменстві і літературній критиці, створення умов для творчого зростання.

На підставі рішення Експертної ради Інституту політико-правових та релігійних досліджень визначено лауреатів Всеукраїнської літературно-мистецької премії «Київська книга року» у 2026 році:

У номінації «Науково-публіцистичне документальне видання»

1. Кремень Василь Григорович – Заслужений діяч науки і техніки України, доктор філософських наук, професор, Президент Національної академії педагогічних наук України, академік Національної академії наук України, дійсний член (академік) НАПН України, Міністр освіти і науки України (2000 -2005р.р.), президент Товариства «Знання» України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, лауреат Державної премії України в галузі освіти, **за монографію «Людина у викликах цивілізації: від минулого – до майбутнього: людина, освіта, соціум». книга «Освіта: Ідеї, Роздуми, Досвід» в п'яти томах**

2. Коваленко Олексій Григорович – доктор біологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного Національної академії наук України, **за видання «Сивий орій»**

У номінації «Публіцистична література»

3. Слюсаревський Микола Миколайович – заслужений працівник освіти України, кандидат психологічних наук, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, директор Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, повний кавалер ордена «За заслуги», лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, Відмінник освіти України, **за книгу «Ще не все сказав диявол»**

4. Савченко Олександр Володимирович – доктор економічних наук, професор, ректор Міжнародного інституту бізнесу, фінансист, экс-заступник Голови Національного банку України, экс-директор Європейського банку реконструкції та розвитку, **за книгу «Ескалація. Битва президентів»**

5. Лозинський Аскольд Євгенович – доктор з права, американський юрист українського походження, письменник, адвокат, президент Світового конгресу українців у 1998-2008р.р., кавалер ордена «За заслуги», **за книжку «Від Великодня-2024 до Великодня-2025»**

У номінації: «Повісті»

6. Стороженко Сергій Михайлович – Заслужений юрист України, кавалер ордена «За заслуги», кандидат наук з фізичного виховання та спорту, проректор Харківської державної академії фізичної культури, український футбольний функціонер, перший віце-президент Федерації футболу України у 2000-2013 роках, экс заступник Голови Харківської обласної державної адміністрації, **за книжку «Один»**

У спеціальній номінації: «Видання до 120 річчя Київської організації Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка»

7. Букет Євген Васильович – голова Київського обласного об'єднання «Просвіта» ім. Тараса Шевченка, член правління Національної спілки краєзнавців України, член Національної Спілки

журналістів України, Національної спілки письменників України, Почесний краєзнавець України, журналіст, *за видання «Київська «Просвіта». Нариси з історії»*

У номінації: «Творчі антології»

8. Ковальчук Інна Георгіївна – поетеса, перекладачка, членкиня Національної спілки письменників України, *за антологію «Великоднє саяво»*

9. Пронь Леся Михайлівна – поетеса, прозаїк, членкиня Національної спілки письменників України, членкиня Асоціації ронделістів України, *за антологію «Великоднє саяво»*

У номінації: «Популярна література»

10. Іванова Людмила Георгіївна (Іванна Лючів) – кандидат історичних наук, професор, письменниця, член Національної спілки письменників України, *за книжку «Летіли журавлі»*

У номінації: «Духовно-філософська проза»

11. Слонопас Володимир Іванович – американський письменник українського походження, член Спілки християнських письменників України, волонтер, *за книжку «Вершник на білому коні»*

У номінації «Література у галузі наукового дослідження українського співу»

12. Яструб Олена Миколаївна – доктор філософії, доцент, старший викладач кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, *за наукове видання «Український духовний спів у композиторській інтерпретації: від М. Лисенка до О. Козаренка.»*

У номінації «Енциклопедична та довідкова література»

13. Шендеровський Василь Андрійович – доктор фізико-математичних наук, професор, *за видання «На скрижалях науки. Бібліографічний енциклопедичний довідник»*

14. Аліман Мирослав Васильович – кандидат економічних наук, доцент, Відмінник освіти України, *за видання «Борис Мартос. Життя і діяльність. Нариси. Документи. Особистості»*

15. Нестуля Олексій Олексійович – доктор історичних наук, професор, ректор Полтавського університету економіки і торгівлі, лауреат Державної премії України у галузі науки і техніки, заслужений працівник народної освіти України, академік Української академії історичних наук, член Президії Національної спілки краєзнавців України, Голова Полтавської обласної організації Національної спілки краєзнавців України, *за видання «Борис Мартос. Життя і діяльність. Нариси. Документи. Особистості»*

16. Рекрут Валерій Пилипович – кандидат історичних наук, заступник директора Вінницької філії Центру дослідження історії Поділля Інституту історії України НАН України при Кам'янець-Подільському національному університеті ім. Івана Огієнка, член Правління Вінницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України, Почесний краєзнавець України, *за видання «Борис Мартос. Життя і діяльність. Нариси. Документи. Особистості»*

У номінації «Наукова та навчально-методична література»

17. Рудакевич Олег Михайлович – доктор політичних наук, академік Академії політико-правових наук України, почесний професор Західноукраїнського національного університету, *за монографію «Націологічні засади модернізації українського суспільства»*

18. Кобзар Тетяна Василівна – Заслужена артистка України, доцентка, професорка, завідувачка кафедри сценічної мови Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І.К. Карпенка-Карого, членкиня Національної спілки театральних діячів України, *за видання «Орфоєнія. Дикція. Мовленнєвий тренінг»*

19. Компанцева Лариса Феліксівна – заслужена працівниця освіти України, докторка філологічних наук, професорка, завідувачка кафедри Національної академії Служби безпеки України, *за наукове видання «Стратегічні комунікації в умовах війни: погляд від волонтера до науковця»*

20. Білик Артем Сергійович – кандидат технічних наук, доцент, голова Українського науково-дослідницького центру аномальних явищ, Аерокосмічне товариство України, *за наукове видання: «Аномальні явища: методологія і практика досліджень»*

21. Сергієнко Наталія Артурівна – докторка юридичних наук, професорка кафедри Національної академії Служби безпеки України, адвокатка, *за навчальний посібник: «Адміністративне судочинство в Україні: загальнотеоретичні аспекти»*

22. Пироговська Віра Олександрівна – кандидатка юридичних наук, доцентка кафедри Національної академії Служби безпеки України, адвокатка, *за навчальний посібник: «Адміністративне судочинство в Україні: загальнотеоретичні аспекти»*

23. Степаненко Олександр Юрійович – доктор медичних наук, професор, професор кафедри гістології, цитології та ембріології Харківського національного медичного університету, *за навчальний наочний посібник «Гістологія, цитологія та ембріологія: атлас гістологічних зображень з описами»*

24. Мар'єнко Наталія Іванівна – докторка медичних наук, доцентка кафедри гістології, цитології та ембріології Харківського національного медичного університету, *за навчальний наочний посібник «Гістологія, цитологія та ембріологія: атлас гістологічних зображень з описами»*

25. Рубцова Олена Леонідівна – докторка біологічних наук, ботанік, провідний науковий співробітник відділу ландшафтного будівництва Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України, *за монографію «Шипшини Східної Азії в Україні»*

26. Шумик Микола Іванович – кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України, *за монографію «Шипшини Східної Азії в Україні»*

27. Шиндер Олександр Іванович – кандидат біологічних наук, фітобіолог, флорист, старший науковий співробітник Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України, *за монографію «Шипшини Східної Азії в Україні»*

28. Чижанькова Валентина Іванівна – молодша наукова співробітниця відділу ландшафтного будівництва Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України, *за монографію «Шипшини Східної Азії в Україні»*

29. Красницька Ольга Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри суспільних наук Національного університету оборони України, *за монографію «Ораторська діяльність викладача: теорія та практика»*

У номінації «Документальні автобіографічні мемуари»

30. Ткач Дмитро Іванович – доктор політичних наук, кандидат історичних наук, професор, Надзвичайний і Повноважний Посол України, член Ради директорів Української асоціації зовнішньої політики України, проректор з міжнародних зв'язків, професор кафедри журналістики Університету «КРОК», *за книгу «Дипломат незалежної України: зізнаюсь, я жив, живу, дасть Бог житиму. Біографічні спогади»*

У номінації «Література у галузі наукового дослідження релігії»

31. Мельниченко Володимир Іванович – дослідник історії православ'я та українського козацтва, *за видання «Історично-канонічний довідник для православного козака України. Частина перша: Від Трипілля до України»*

У номінації: «Іміджеве видання»

32. Крамаренко Олександр Павлович – кандидат технічних наук, письменник, журналіст, економічний оглядач агенції «Інтерфакс-Україна», *за видання «Принципи стійкості Farmak»*

У номінації «Література у галузі психології»

33. Хміляр Олег Федорович – доктор психологічних наук, професор, полковник, начальник науково-дослідного центру проблем фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту Навчально-наукового інституту фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій Національного університету оборони України, *за монографію «Психологія символічної мімікрії військовополоненого»*

34. Апальков Віталій Вікторович – доктор філософії, тренер-викладач Благодійного Фонду Сергія Притули, *за співавторство у монографії «Психологія символічної мімікрії військовополоненого»*

35. Саніна Тетяна Олександрівна – старший викладач кафедри соціології Національного університету «Києво-Могилянська академія», соціологиня, сімейна медіаторка, *за книгу «Танець дикообразів. Історія однієї медіації»*

У номінації «Історико-краєзнавче видання»

36. Гузій Володимир Миколайович – краєзнавець, *за видання «Про землю Голосіївську»*

37. Козленко Олександр Миколайович – журналіст, краєзнавець, член Національної спілки журналістів України, *за видання «На жорнах часу»*

38. Третяков Аркадій Павлович – краєзнавець, дослідник історії Києва (києвознавець), *за видання «Київ на листівках початку ХХ століття»*

У номінації «Документально-публіцистична література»

39. Садовий Сергій Миколайович – Заслужений юрист України, кандидат юридичних наук, Голова Голосіївської районної у місті Києві державної адміністрації (2020-2025рр.), *за співавторство колективної збірки свідчень команди Голосіївської районної у місті Києві державної адміністрації «Голосіїв, новітній літопис звитяги і мужності»*

40. Лисов Ігор Володимирович – Заслужений будівельник України, доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, член Виконавчого комітету Національного олімпійського комітету України, президент Федерації України зі стрибків у воду та з синхронного плавання, Президент компанії «Ліко-Холдінг», засновник та президент благодійного фонду «Рідне місто моє», перший віце-президент Конфедерації будівельників України, віце-президент Будівельної палати України, кавалер ордену «За заслуги», *за співавторство колективної збірки свідчень команди Голосіївської районної у місті Києві державної адміністрації «Голосіїв, новітній літопис звитяги і мужності»*

41. Жук Павло Федорович – Заслужений працівник сфери послуг України, экс заступник Голови Голосіївської районної у місті Києві державної адміністрації, дійсний член Академії будівництва України, *за співавторство колективної збірки свідчень команди Голосіївської районної у місті Києві державної адміністрації «Голосіїв, новітній літопис звитяги і мужності»*

42. Родченко Ірина Володимирівна – Заслужена працівниця культури України, поетеса, журналістка, членкиня Національної спілки журналістів України та Асоціації діячів естрадного мистецтва України, завідувачка відділу Федерації профспілок України, *за співавторство колективної збірки свідчень команди Голосіївської районної у місті Києві державної адміністрації «Голосіїв, новітній літопис звитяги і мужності»*

43. Тітова Аліна Олексіївна – журналістка, аспірантка Національного університету «Одеська юридична академія», *за видання «Незламний та нескорені. Миколаїв – місто героїв»*

У номінації «Національно-патріотична література»

44. Позняк Надія Михайлівна – письменниця, членкиня Національної спілки письменників України, *за книжку «Прикордонного міста малесенький рай: життєва проза – поезія війни»*

45. Чорна Оксана Євгенівна – начальниця відділення комунікацій 23 ОМБР Сухопутних військ Збройних Сил України, фотографка-документалістка, членкиня Київської організації Національної спілки фотохудожників України, *за видання «Журнал бойових дій 23 окремої механізованої бригади 20 армійського корпусу Сухопутних військ Збройних Сил України. Том 1»*

46. Белінський Олександр В'ячеславович – співзасновник ТМ доглядової косметики «Annbelin», *за книгу «Історія діда Андрія»*

У номінації «Популярна література»

47. Піддубний Сергій Васильович – письменник, історик-краєзнавець, дослідник член Національної спілки письменників України, *за книгу «Хто є хто в античній і біблійній історіях»*

У номінації «Художня література»

48. Грицан-Чонка Тетяна Василівна – письменниця, поетеса, членкиня Національної спілки письменників України, учителька Краснянського ліцею Тячівського району Закарпатської області, *за книжку «Очима древа: Свідомість корінням у небо»*

У номінації «Література у галузі вокально-виконавської майстерності»

49. Ковальська Валентина Павлівна – Народна артистка України, Відмінник освіти України, професорка кафедри «Мистецтво співу» Академії мистецтв імені Павла Чубинського, *за книгу «Тріо «Золоті ключі»*

50. Лоцман Руслана – Заслужена артистка України, докторка педагогічних наук, доцентка кафедри вокального мистецтва Українського державного університету ім. М. Драгоманова, співачка, керівниця мистецького об'єднання «Центр української пісні «Народна філармонія», *за книгу «Тріо «Золоті ключі»*

У номінації «Література у галузі музичної композиції»

51. Галабурда Надія Ярославівна – Заслужена працівниця культури України, композиторка, педагогиня, *за співаник: «В українській вишиванці»*

У номінації «Просвітницьке духовно-культурне видання»

52. Руско Надія Михайлівна – докторка філософії з релігієзнавства, доцентка, членкиня Національної спілки краєзнавців України, Асоціації релігієзнавців України, Наукового товариства імені Тараса Шевченка, *за книгу «Жінки-Апостоли»*

У номінації «Поезія»

53. Мовчан Павло Михайлович – Заслужений діяч мистецтв України, лауреат Національної премії ім. Тараса Шевченка, Голова Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка, почесний доктор Національної академії наук України, почесний академік Національної академії мистецтв України, член Національної спілки письменників України, народний депутат України (1990-2012рр.), поет, перекладач, сценарист, редактор газети «Слово Просвіти»; член Комітету Національних премій України ім. Тараса Шевченка, *за трикнижжя: «Материк. Поеми», «Був день – пам'ятаєш повзучого змія? Еротична поезія», «Білі лінії. Вибрана поезія»*

54. Демиденко Андрій Петрович – Народний артист України, заслужений діяч мистецтв України, професор, почесний академік Національної академії наук України, почесний академік Національної академії мистецтв України, дійсний член (академік) Національної академії наук вищої освіти України, секретар Національної спілки письменників України, кавалер ордену «За заслуги», лауреат Мистецької премії «Київ» ім. Євгена Плужника та інших, *за поему «Я – Київ! Я – серце свободи!»*

55. Шептицька Тетяна Леонідівна – кандидатка філологічних наук, письменниця, заступниця генерального директора Національного історично-музейного заповідника «Биківнянські могили», *за книгу «Випране й нове»*

56. Коскін Володимир Олексійович – письменник, журналіст, краєзнавець, член Національної спілки письменників України, член Київського міського об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка, *за книгу «Двері»*

57. Кобзар Олесь Богданівна – журналістка, телеведуча КП Київської міської ради «Телеканал Київ», *за поетичну збірку «Невипиті ночі. Вірші повітряних тривог»*

58. Ходацька Ольга Миколаївна – доктор філософії у галузі освітніх, педагогічних наук, вчителька української мови і літератури Гімназії № 13 Солом'янського району м. Києва, заступниця Голови Київського міського об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка, членкиня Національної спілки письменників України та Національної спілки журналістів України, *за книгу «Чорна кава з нектаром любові»*

59. Шаповал Тетяна Сергіївна – письменниця, поетеса, *за збірку «Шляхом незвіданим»*

60. Сладкова Марія Валеріївна – поетеса, керівниця колективу «Сучасна Україна» та куратора літературно-поетичної платформи КЗ «МПК «Український дім», *за мультимедійний артбук «Твої очі не бачили війни»*

61. Бутенко Анатолій Федорович – письменник, *за збірку «Сила любові»*

62. Мартинюк Анатолій Іванович – письменник, член Національної спілки письменників України, за збірку *«... з долонь Христа читати осінь»*

У номінації «Воєнні документальні мемуари»

63. Ерік Ван Торн, Остап Лазутчик, Нора Шедоу – військовослужбовці Головного управління розвідки Міністерства оборони України, за книгу *«2024 кілометри. З рідними зорями крізь ворожі ночі»*

У номінації «Документально-історичне видання»

64. Кучеров Андрій Геннадійович – Заслужений журналіст України, головний редактор відділу спеціальних проєктів Головного центру медіа комунікацій Державної прикордонної служби України, член Національної спілки журналістів України, за видання *«Тримасмо стрій»*

65. Панченко Олександр Іванович – доктор юридичних наук, письменник, краєзнавець, правозахисник, за книги: *«Люба Комар, – Мирослав Прокоп. – У боротьбі за Незалежність України»*, *«Іван Вовчук (Федір Вовк) – націоналіст, людина, борець за волю, праведник народів світу. – Постать на тлі Доби визвольних змагань»*

У номінації «Проза»

66. Васильчук Віктор Борисович – Заслужений журналіст України, письменник, Почесний громадянин міста Коростень, член Національної спілки журналістів України, член Ради Житомирської обласної організації Національної спілки письменників України, член Правління Житомирської обласної організації Національної спілки журналістів України, за книгу *«Шалена Богдана»*

67. Андрос Олег Євгенійович, Савонюк Клавдія Миколаївна – за книжку *«Сновидіння»*

68. Шаповалов Володимир Миколайович – учасник Революції Гідності, волонтер, за книжку *«Сліди на піску. Спогади колишнього номенклатурника»*

69. Коровниченко Максим Олександрович – поет, громадський діяч, волонтер, співорганізатор фестивалю «Країна мрій», за книгу *«Моє місто спить з відкритими очима»*

У номінації «Історичний роман»

70. Семенович Микола Володимирович – письменник, історик, член Національної спілки краєзнавців України, за роман *«Кривава гойдалка»*

71. Туровська Леся Олегівна – письменниця, історикиня, журналістка, бібліотекознавця, наукова співробітниця Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, членкиня Національної спілки журналістів України, за роман *«Хрест Великого Магістра або Недовіщена кров»*

72. Хотєєва Тетяна (Тєях Єва) – письменниця, дослідниця української історії, за роман *«Грааль Мазени»*

У номінації «Література у галузі документальної журналістики»

73. Фросевич Леонід Борисович, Фросевич Світлана Петрівна – журналісти, за книгу *«27 днів між життям і смертю. Воєнні злочини російських окупантів у селі Ягідному»*

74. Дзюба Сергій Вікторович – головний редактор газети «Чернігівщина: новини і оголошення», президент Міжнародної літературно-мистецької Академії України, за книги тетралогії *«Чернігів у вогні»* (книга четверта *«Щит нації»*) та книгу п'яту *«Форпост: люди, які тримають Україну»*

75. Пучинець Марія Олегівна – журналістка газети «Чернігівщина: новини і оголошення», за співавторство книги тетралогії *«Чернігів у вогні»* (книга четверта *«Щит нації»*) та книгу п'яту *«Форпост: люди, які тримають Україну»*

76. Назаренко Віталій Іванович – журналіст газети «Чернігівщина: новини і оголошення», за співавторство книги тетралогії *«Чернігів у вогні»* (книга четверта *«Щит нації»*) та книгу п'яту *«Форпост: люди, які тримають Україну»*

77. Божок Сніжана Віталіївна – журналістка, прозаїкня, *за співавторство книги тетралогії «Чернігів у вогні» (книга четверта «Щит нації» та книгу п'яту «Форпост: люди, які тримають Україну»)*

78. Гостра Олександра Олександрівна – письменниця, редакторка районної газети, лауреатка міжнародних та всеукраїнських премій, *за співавторство книги тетралогії «Чернігів у вогні» (книга четверта «Щит нації» та книгу п'яту «Форпост: люди, які тримають Україну»)*

79. Черненко Лілія Василівна – письменниця, поетеса та журналістка, членкиня Національної спілки письменників України, *за співавторство книги тетралогії «Чернігів у вогні» (книга четверта «Щит нації» та книгу п'яту «Форпост: люди, які тримають Україну»)*

У номінації «Дитяча та молодіжна література»

80. Шостак Любов Сергіївна – Відмінник освіти України, поетеса, письменниця, членкиня Національної спілки письменників України, *за книжку «Кашианове диво»*

81. Шибка Ольга Сергіївна – Відмінник освіти України, дитяча письменниця, керівниця гуртка «Астрономія та ІТ» Центру розвитку дітей та молоді «СтартУм» Дніпровської міської ради, *за книжку «Астрономія для допитливих малюків»*

82. Міняйло Марія Олександрівна (Соняшна Леся) – дитяча письменниця, *за книжку «Пригоди пана щура»*

83. Філіп Діана Матвіївна (Даніка Соліс) – письменниця, акторка театру та кіно, *за книжку «Герой Червоної планети або Перше життя на Марсі»*

84. Кірієнко Галина Миколаївна (Манів Галина) – дитяча письменниця, поетеса, перекладачка, членкиня Національної спілки письменників України, *за книжку «Рідзвяна місія, або як подолати змія»*

85. Захарова Тетяна Миколаївна – Заслужена вчителька України, громадська діячка, *за збірку «Я маю в серці те, що не вмирає»*

86. Чистякова Тетяна Юріївна – директорка видавництва ТОВ «Хай-Тек Прес», фасилітаторка, громадська діячка, волонтерка, *за збірку «Я маю в серці те, що не вмирає»*

Джерело: [Інститут політико-правових та релігійних досліджень](#)